

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejetan za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, Gledališka stolba.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

O deželnem zboru kranjskem.

Nenavadno dolgo zboroval je v zadnjem zasedanju deželni zbor kranjski, kajti gradiva bilo je v izobilju, poslanci imeli so pred seboj dolgo vrsto imenitnih za celo deželo in posamezne okraje važnih sklepov in zakonov, katere jo trebalo rešiti.

Ako začnemo s šolstvom, omenjati nam je pred vsem, da se je tudi učiteljem na jednorazrednicah dovolila opravilna doklada in tako odpravila stara krivica, ki se jim je godila vsled prejšnjih šolskih zakonov z zloglasno Vestenekovo novelo vred. S tem se je vsaj za trohico zboljšalo kričeče nerazmerje moj učiteljskimi plačami na Kranjskem in v sosednih deželah. Za zgradbe ljudskih šol dalje se bodo občinam podpore do skupnega zneska 6000 gld. in ker jednaka svota daje tudi kranjska hranilnica, bode v to svrhu na razpolaganje 12.000 gld.

V pospeševanje vednosti in v podporo učencem nahajamo v proračunu deželnega zaklada: za obrtne šole in obrtni pouk 5000 gld., za dramatično društvo 1000 gld., za izdavanje slovenskih učnih knjig za srednje šole 700 gld., „Glasbeni Matici“ 500 gld., „Narodni šol.“ 100 gld., v podporo revnih učencev na gimnazijah v Rudolfovem 250 gld., v Kranji 100 gld., v Kočevji 100 gld., društvu slovanskih vseučiliščnikov v Gradcu 200 gl., podpore za umetnike Al. Ganglja, Ferd. Vesela, Antona Ažbeta po 100 gld., za izdavanje arhiva Šumijevega 100 gld. itd.

Za obrtni pouk dovoljenih je torej zopet, kakor za leto 1885, tudi za tekočo leto 5000 gld. V vseh drugih deželah, zlasti na sosednem Koroškem, imajo praktične obrtne šole, le na Kranjskem jih še dandanes pogrešamo. Samo v Kočevji se je ustanovila šola za lesno obrt, večinoma iz privatnih doneskov. Torej pričakujemo, da se omenjena svota ni v proračunu postavila samo na videz, temveč, da se še tekom tega leta odprejo obečane obrtne šole, kar bo tem lože mogoče, ker bodo do jeseni že na razpolaganje potrebne učne moči. Vlada menda tudi ne bode odrekla svoje podpore, samo da deželni odbor pravočasno stori svoje nasvete in se pravočasno začne pogajati z vlado. Sicer pa bomo še govorili o vprašanju praktičnega obrtnega

šolstva z ozirom na domačo obrt, kakeršna se je razvila sama ob sebi in iz sebe na raznih krajih. To obrt treba podpirati in jo povzdigniti na tako stopinjo, da bode mogla prenašati konkurencijo tuje blaga ali celo z njim tekmovala preko deželnih mej.

Na Dolenjskem vzbujal je opravičeno radost sklep deželnega zbora, da se ima prestaviti vinarska in sadjarska šola s Slapa pri Vipavi na Dolenjsko in da se kupi za novo šolo posestvo Grm eventuelno Bršlin pri Rudolfovem, ki je povsem pripravno ne le za šolske namene, temveč sploh za vzgledno gospodarstvo, zdaj, ko se širi že tudi po dolenjskih vinogradih strašna uničevalka vinske trte, filoksera, bode nova šola imela važno nalogo, uplivati na kmetovalce, da se požurijo z nasajanjem požlahtnenih ameriškanskih trt v krajih, kjer naj še zanaprej ostanejo vinogradi, tam pa, kjer po leži in zemlji kaže jih opustiti, da se spodbuja ljudstvo k sadjarstvu.

Za Gorenjsko stran skrbel je deželni zbor po doneskih, s katerimi se bodo izvrševala dela proti nevarnostim po povodnjih. Že je bila Kranjska gora vsled lanske povodnji v tako opasnem položaju, da je skrajni čas zgraditi potoke in hudournike, da ne odnese zemlje in hiš. Z državno pomočjo zgradil se bode potok Trebiž in ob Savi se bodo pričela dela v obrambo zemljišč in vasij. Notranjska bode dobila obilnejše podpore za ceste, zlasti za zgradbo nove ceste od Logatca do Žirov. Notranjem bi priporočali, da bi se brigali za ustanovitev tacič nadaljevalnih obrtnijskih šol, kakeršne so že v Kočevji, Rudolfovem, Kranji, Kamniku in Trziči. Ako se oglasi Postojina ali Cerknica, gotovo ne bi se jim odrekla potrebna podpora.

Z železničnim vprašanjem se deželni zbor ni samo teoretično bavil, temveč glede železnice Ljubljana-Kamnik se zavezal, da bode pripomagala dežela s tistim zneskom, kateri se zahteva v državnem zakonu ter prevzela za 50.000 gold. delnic. Za dolenjsko železnico izdelujejo se načrti v trgovinskem ministerstvu in pričakujemo, da vlada stopi na dan z načrtom, kako naj bi se pokrivali stroški. Ravno tako važna za Kranjsko bila bi železnična zveza mej Celovcem in Trstom preko Ljubelja, Škofjeloke, čez Razdrto do Divače. Tudi za

to progno oglašil se je jednoglasno deželni zbor. Energično je zahteval znižanje tarifov pri južni železnici, katera že od nekdanj z najhujšo brezobzirnostjo pritiska na Kranjsko. (Konec prih.)

Deželni zbor kranjski.

(XVIII. seja dne 21. januarja 1886.)

(Konec.)

Poročevalec, poslanec dr. Papež, pravi, da ker je že več govornikov izvrstno branilo stališče večine bode on le zgolj s postavnega stališča odgovarjal. Kar se tiče ugovorov g. Dežmana, ki je predlagal, da bi se § 7. zakonskega načrta v poprejšnji, po deželnem odboru predloženi obliki vsprejel, se je upravni odsek iz postavnih razlogov temu protiviti moral, opiraje se na član IX državne postave iz dne 5. marca 1862 drž. zakon 21. decembra 1867 člen 4 št. 142, kateri se glasi: „Allen Staatsbürgern, welche in einer Gemeinde wohnen und daselbst von ihrem Realbesitze, Erwerbe oder Einkommen Steuern entrichten, gebührt das aktive und passive Wahlrecht zur Gemeindevertretung unter denselben Bedingungen wie den Gemeindeangehörigen“. V tej postavni določbi je tedaj jasno izrečeno, da morajo volilci v dotični občini stanovati in ondu davek plačevati. Ko je ta ustavna postava izšla, vsprejele so se v deželnem zboru kranjskem in po družih deželnih zborih novele, v katerih je bilo kot dodatek dotičnim občinskim postavam izrečeno, da oni, ki so v občini, ki stanujejo v občini in tu davek plačujejo, tudi ako neso domačini, imajo pravico voliti, kakor domačini. To se je bilo popolnem pravilno vsprejelo v novelo za Ljubljansko mesto od l. 1868; za deželo Kranjsko pa v dotični noveli od istega dne se je to izpu-stilo, gotovo ne navlašč. Iz tega ne sledi, da se mora dotična bistvena določba v občinskem redu za deželo Kranjsko tudi izpustiti. To ni moglo biti povod, da bi se še jedna pomota vnovič naredila in zato vsprejel se je § 7. predloženega načrta. Razen tega pa, ko bi hotel imeti g. Dežman pravo, da bi bil opravičen njegov ugovor glede § 7. načrta, bi to vsekako žalilo državno avstrijsko idejo, kajti po § 7. kakor ga g. Dežman predlaga, smeli bi voliti tudi taki, ki neso avstrijski državljani, ki tukaj prebivajo in davek plačujejo. Tega nazora pa se je

LISTEK.

O pomenu tujk.

Govor dr. Matije Murka pri slavnostni promociji „sub auspiciis imperatoris“ v senatovi dvorani c. kr. vseučilišča na Dunaji 8. februarja t. l.

(Dalje.)

Zmagovalci in premaganci prinašajo si besede in če kateri narod v drugem utone, ostanejo sledovi po njem. Germanski narodi Langobardov, vzhodnih in zahodnih Gotov, Burgundov in Frankov so po Diez-ovom računu prinesli romanskim jezikom blizu 930 germanskih elementov, katerih pripada blizu 450 Galiji. F. Atzler, ki je germanske elemente v francoskem jeziku posebe preiskal, navaja v svojem slovarju blizu 540 od različnih germanskih besed ko svojih debel izviračjih, gotovo germanskih še živečih besed. (XXXIX.)

Teh besed so si po tem Nemci mnogo zopet izposodili kakor: Arquebusier, Bivouak, Bordüre, Broderie, Bravour, Bresche, Brunette, Boulevard (s prva trdnjavski napis od nemšk. Bollwerk) Bourgeoisie, Etappe, Etiquette, Equipage, equipieren, Fau-

teil, Gage, engagieren, Galopp, Garde, Garnieren, Herold, Marquis, Marschall, Seneschal, Staffete itd.

Slovani so po zasedanji Balkanu preplavili tudi Grško in cesar Konstantin Porphyrogeneta toži, da se je cela Hellada poslovanila. Vender v bolj omikanem grškem narodu so se tudi Slovani kakor imenovani germanski rodovi v romanskih zgubili, zapustili so pa Novogrkom precejšno število tujk, posebno pa mnogo krajevskih imen.

Tudi obširne ponemčene pokrajine kažejo slovanska imena še več ali manj dandanes. Zanimive studije o tem so v bližini, na Niževavstrijskem mogoče, ki je bilo kakor vzhodno Gornjeavstrijsko za časa zasedanja teh dežel po Frankih s Slovani naseljeno. Ime Zwettl, ki izhaja od stsl. světlъ in tedaj pomenja rečino v gozdu, še se v starih listinah dobro tolmači „Clara vallis.“

Vender to so le malenkostni sledovi. Veči pa je bil upliv Slovanov na Albance in res velikanski na Magjare, katerim so slovanski jeziki več elementov izposodili nego germanski vsem romanskim, in posebno na Rumunce, katerih jezikovni zaklad je poprečno v dveh petinah slovanskega izvira (pr. lihar-Dictionnaire d'étymologie dacorumane II. zv.)

tako da rumunščina le zaradi popolnem romanskega oblikoslovja prištevamo romanskim jezikom kakor angleščino iz istih vzrokov h germanskim.

Imenitnost tujk v čisto zgodovinskih vprašanjih naj tudi dokaže nekaj primerov. Omenil sem že, da ima Francija ime in izvor od nekega germanskega naroda. To je obče priznано. Ne veruje se pa prav verodostojnemu poročilu, da je tudi mogočno rusko državo ustanovilo neko germansko kneževsko pleme. V pravdi, ki se je o tem unela, so bile in še so tujke jako važne. V prvi vrsti so imena ruske gospodarske rodbine v prvih dveh ali treh kolenih: Rjurik, Truvor, Oleg, Olga, Igor, Malfrid, Dir in jednaka, ki še le proti sredi 10. stoletja izginjajo pred slovanskimi. Thomsen (Ursprung des Russischen Staates, übers. von Bornemann) je pokazal, da spominjajo na Švedsko, in je še celo tri pokrajine natančno določil (Upland, Södermannland, Oestergötland, gl. str. 76, 77). — Razen lastnih imen nahajamo še nekatere — ne posebno mnogoštevilne — besede, mej temi obče znano „knut“ (n. Knute).

Ker so se v starih časih besede le iz živega jezika izposojevale, sme se po pravici sklepati, da

treb. braniti s stališča avstrijskega državljanstva. Kar se tiče ugovora g. Dežmana proti §§ 79 in 84 glede (avtonomije), Ljubljanskega mesta, je to najslabše stališče ugovornikov gg. Dežmana in barona Schwegla. Upravni odsek se je moral postaviti na zakonsko podlago, na podlago sedaj veljavnih zakonov. Govornik opozarja o tej zadevi na člen XXIII državne postave l. 1862, v katerem je določeno, da mesta, ki imajo svoj statut, nadzoruje kot višja instanca deželni odbor Slove tako: Die mit einem eigenen Statute versehenen Städte stehen unmittelbar unter dem Landesauschusse. Pa tudi člen XXIV temu pritrjuje določujoč: „Die Landesvertretung entscheidet über Berufungen gegen Beschlüsse der mit eigenen Statuten versehenen Städte.“ Torej je popolnem postavno, da se določba teh člankov v predloženi načrt vsprejme in se tedaj priznajo. Da bi se pa ne vsprejela ta določba, bi vkljub temu vendar veljala, poleg novega statuta kakor že dosedaj veljavo ima, poleg starega. Torej ni res, da bi Ljubljanski stari statut z dne 9. junija 1850 leta obsegal več avtonomije, nego sedanji predloženi. Govornik opozarja na razsodbo upravnega sodišča o tej zadevi z dne 9. marca 1881, v kateri je rečeno: „Die zur Zeit der Erlassung des Reichsgesetzes vom 5 März 1862 Nr. 18 R. G. B. über die grundsätzlichen Bestimmungen zur Regelung des Gemeindegewesens bereits mit eigenen Statuten versehenen Städte, wurden unmittelbar durch dieses Gesetz den obersten autonomen Behörden untergeordnet und letztere als Berufungsinstanz in allen, den Gemeinden vom Staate nicht übertragenen Angelegenheiten bestellt, ohne dass es diesbezüglich weiterer legislativer Acte der Landesgesetzgebung bedürfte.“ To je tedaj avtonomija po sedanji postavi. Gotovo je tedaj, ko bi se kdo čutil po kakem sklepu Ljubljanskega občinskega zastopa postavno razžaljenega, bi utegnil že sedaj, tudi dokler ni novi statut potrjen, pritožiti se po členu XXIII in XXIV pri deželnem odboru. Seveda, ker ni tožnika tudi ni sodnika. Da bi se dež. odbor iznebil te pravice, k kor se je naglašalo danes, to se ne more skleniti, to pravico ima le državni zbor.

Gospod Dežman je tudi ugovarjal zakaj da se je dala ženskam volilna pravica. Ta sklep opira se jedino le na sedaj obstoječe postave. Dotična postava je zopet ta iz leta 1862, v kateri ni razločka glede spolov in je le sploh izrečeno: „da je kdo volilec, mora biti občan dotične občine.“ V ustavni postavi leta 1867 dne 21. decembra § 4 je brez razločka na spol rečeno: „Allen Staatsbürgern, welche in einer Gemeinde wohnen“ Da so ženske tudi državljani, vendar nobeden zankoval ne bode tudi od nasprotne strani ne, in zatorej se je podelila volilna pravica tudi ženskam. Saj tudi po družih kranjskih mestih volijo ženske, zakaj bi ne v Ljubljani? G. Dežman sicer trdi, da se ženske ne zanimajo za mestne zadeve, da raje prodajajo na trgu maslo, roženkrance. Boji se tudi g. Dežman, da bi bilo nevarno, ko bi se splazili k njim agitatorji. Govornik popolnem zaupa značajnosti slovenskih žensk in je uverjen, da bodo njim izročeno volilno pravico rabile le mestu v prid. Da bi se ženske sploh za politične stvari ne brigale to ni res, ker ravno v zadnjih mesecih ustanovila se je v Ljubljani neka „Frauenortsgruppe des

deutschen Schulvereins“, to je gotovo dokaz, da se ženske zanimajo za večje politične stvari, nego so to volitve v občinski zastop. (Živa pohvala in občna veselost.) Upati je tedaj, da bodo iste ženske, katere maslo prodajajo, imele toliko razuma, če ne več za občinski interes, kakor one, ki z istim svoje jedila zabelijo. (Občna veselost.) Qpomniti je pa, da je jako veliko žensk, katere bodo imele volilno pravico in v I. in II. razredu; v II. njih bode nad 40. Glede volilne pravice vojaških penzionistov je le še omeniti, da če so občani družih občin imajo tam volilno pravico, torej neso brez nje. Če bodo davek v Ljubljani plačevali, bodo isto i tu dobili. Če njim gre zato, naj skrbe, da se ne bode davek plačeval od njih mirovnic v Gradci, nego v Ljubljani. Kar se tiče §. 11. statuta v zvezi s §. 15. volilnega reda opozarja govornik g. Dežmana na to, da ni njegova skrb opravičena, da bi se ne smel na višjo instanco pritoževati, na deželni zastop, kdor ni upisan v volilni imenik. §. 15. volilnega določuje: „Die Entscheidungen des Gemeinderathes sind für die im Zuge befindliche Wahl endgiltig.“ Takrat se dotičnik pač ne more več udeležiti volitve, kajti volilni akt bi se predolgo vlekel, pa razsodba je le zadnja, dokler se volitev vrši, potem pa, če izključeni volilec misli, da mu gre pravica priziva, se sme on in vsaki pritožnik na višjo instanco obrniti in konečno tudi na najvišje upravno sodišče. Konečno se govornik protivi da bi, kakor Dežman predlaga da bi tisti, ki $\frac{1}{10}$ davka plačujejo uvrsteni bili v I. volilni razred, tisti ki plačujejo $\frac{2}{10}$ davka v II. volilni razred, isti ki plačujejo $\frac{3}{10}$ davka v III. volilni razred. Vse krivice, katere so dosedaj bile pri volilnem redu glede cenzusa, neso z novim volilnim redom še odpravljene. Želja je že več let in bilo bi pravično, ako bi volil II razred tako, da bi na jedni strani volili pravi davkoplačevalci, na drugi pa inteli gencija, vsaka sekcija 5 odbornikov, kar se pozneje zgoditi utegne. Ravno tako je morda katera napaka v bodočnosti še odpraviti n. pr. bi se krivica odpravila, da bi se cenzus znižal v III. razredu od 5 gld. nazaj, ker to znižanje ni dovolj. Če se predloženi cenzus v načrtu preudarja in preračuna svoto teh davkov, vidi se, da je ustrezno popolnem želji g. Dežmana, akoravni upravni odsek tega namena ni imel. V I. volilnem razredu je 476 strank, ki plačujejo 141,854 gld. davka, v II. razredu 519 strank plačuje 25.343 gld. in v III. razredu 854 strank 8762 gld. davka. In tako je popolnem ustrezno §. 11 postave, ki pravi: „mit gebührender Rücksichtnahme auf Sicherung der Interessen der höher Besteuereten.“ Poročevalec potem omenja, da ima g. Dežman danes vse druge misli glede avtonomije, ko takrat, ko je bil župan Ljubljanski. V spomenici z dne 20. jan. 1872, katero je sklenil tedanji mestni zbor in Dežman spisal in izročil ministerstvu se pritožuje: Die Stadtgemeinde wird im selbstständigen Wirkungskreise dem Landesauschusse untergeordnet, während sie nach dem jetzigen nur (!) dem Landespräsidium untersteht, welches Verhältniss der Gemeinderath nach §. 60 beibehalten wissen will. (!) Vprašati je kako razume Dežman avtonomijo, če hoče vlado oziroma deželnega predsednika kot instanco namesto deželnega odbora. To bi bilo pač kratenje avtonomije Ljubljanske občine. Govornik konečno še

je vsak narod, ki je na drugega uplival, bil jedenkrat tudi njegov sosed. Tako se moramo vprašati, kje in kedaj so se bili Gotje in Slovani sosedje. Jednako sodi Thomsen, da je bil germanski narod, ali da so bili oni narodje germanskega oddelka, katerih jezik lahko zasledujemo pri čuhonskem (finskem) plemenu, v srednji Rusiji ali sedanjih vzhodnomorskih pokrajinah neposredni sosedje Čuhoncev.

Če se ozremo posebe na kulturno mešebojno uplivanje različnih narodov, treba nam je najprej poudarjati, da je omika ali kultura relativen pojem; brez nekake kulture ne nobenega naroda, in zaradi tega lahko vsak nekaj od svoje k drugemu zanese. Da so bili n. pr. Turki in Mongoli pri navalu v Evropo na viši kulturni stopinji nego balkanski in ruski narodi, pač ne bo hotel nikdo trditi, in vender kar mrgoli turških in po turščini zatrosenih arabskih in perzijskih besed v jugovzhodnih evropskih jezikih; pri tem pa še je treba opaziti, da so se Turki za vse drugo prej brigali nego za usiljevanje svojega jezika, kar najbolj dokazuje ohranjenje materinega jezika do današnjega dne pri pomohamedanjenih Slovanih.

Take reči obtežujejo kulturno-zgodovinske pre-

iskave na podlagi jezika samega. Drugače bi se lahko znani izrek „Ignoti nulla cupido“ spremenil v „Ignoti nullum nomen“; česar človek ne pozna, za to tudi nema imena in s tujo rečjo vsprejme tedaj tudi njeno ime. Mislimo le na tako navadne reči kakor blago Pariške mode — primerov nam pač ni treba — ali pa česke izraze v Dunajski kuhinji: Buchtel, Kolatschen, Liwanzen, Powidel, Talken itd., nekateri izmed njih so se tudi po drugih nemških pokrajinah razširili.

Vender jako bi se motili, ako bi mislili, da vsako tuje ime izdaja tudi tuj prihod dotične stvari. Stari Nemci imeli so za konja dve besedi „ros“ in „marah“ — od zadnjega še zdaj poznamo „Mähre“ — ko so vsprejeli danes občno „Pferd“ iz srednjelatinskega „paraveredus“, grškokeleške mešanice, s katero se je označeval „extrapoštini“ konj. Vsprejemanje tujk ima tedaj lahko tudi druge različne uzroke. Včas se je n. pr. spoznala kaka reč v novi do tistih dob neznanu popolnosti; tako si moramo tolmačiti pri Nemcih tujke Arzt in schreiben, za katere je imel jezik vender dobre domačice (pr. Wackernagel-Umdeutschung s. 56).*) Marsikatera

*) Slovenska narodna imena za obleko in rokodelce

naglašja, da je g. Luckman sam naglašjal, da je predloženi načrt statuta za obe stranki jednak, ter da so Nemci sami priznali, da narodna stranka nema strankarskih manevrov v mislih. Konečno nasvetuje govornik, da se preide v specialne debato, kar tudi obvelja. Seja se potem sklene.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. februarja.

Kakor se govori, snide se v kratkem nova konferenca škofov na Dunaji. Škofje se bodo posvetovali, kaj je treba storiti proti razširjenju starokatoličanstva.

Ogerski ministerski predsednik Tisza je umaknil § 54 in 57 novega municipijskega zakona, katera dajeta velikim županom nekaj upliv na sodnike. Proti temu odstavkama prihajali so protesti z vse dežele. Protestovale so vse odvetniške zbornice in celo več vladnih pristašev v zbornici bi bilo glasovalo proti vladni predlogi. Ko je to videl Tisza, je pa umaknil dotična paragrafa, ker sicer bi utegnil biti zavržen še ves zakon. — V včerajšnji seji zbornice poslancev se je bil unel razgovor o orientalnem politiki. Pri budgetni debati je Gabriel Ugron, vodja skrajne levice izjavil, da je zveza z Rusijo spravila Avstrijo na napačno politično pot. Avstrija ničesar ne stori za svoje prijatelje na Balkanu. Rusija pa svojim prijateljem pomaga in je varuje sovražnikov. Zaradi tega Avstrija zgublja svoj upliv na Balkanu, Rusija ga pa pridobiva. Grof Albert Apponyi tudi misli, da zveza z Rusijo ovira avstrijsko orientalsko politiko. Zveza, ki nema občnih političnih koristij za podlago, ne pospešuje ohranjenja miru. Morali bi bili pred vsem gledati na razvoj in okrepanje posamičnih balkanskih držav in zavladal bi bil tam doli mir. Avstrija bi bila dobila upliv, kakršnega ima Rusija. Tisza je zagovarjal avstrijsko vnajno politiko. Protestoval je proti temu, da bi Avstrija nameravala zapadni del Balkana si prisvojiti, vzhodni pa prepustiti Rusiji. Nikdar se še ni mislilo, na Balkanu določiti kako mejo, ki bi ločila ozemlje avstrijskih od ozemlja ruskih interesov. Avstrija si prizadeva ohraniti mir in on se uadeja, da se to posreči, ker vse evropske vlasti miru žele. — Potem se je vsprejel budgetni zakon z veliko večino.

Ker je za stanovanje vojakov v Bosni in Hercegovini jako slabo preskrbljeno, nameravajo graditi po bosenskih in hercegovskih mestih mestih več vojašnic. Letos se bodeta zidali vojašnici v Serajevem in Banjaluki. Vsaka vojašnica bode stala 30 do 40.000 gld.

Vnanje države.

Jeden sodelavec „Neue Freie Presse“ imel je pogovor s črnogorskim knezom. Povprašal ga je, kaj je bilo namen njegovemu potovanju in kake smotre ima črnogorska politika za bližnjo bodočnost. Knez mu je odgovoril, da je sprva nameraval potovati samo na Francosko. Črnogora se je resno lotila kulturnega dela. Okoristiti se strojev, para in novih izumljenj, to je nekaj vladni program v Črni gori. Proslavljala se je črnogorska hrabrost, a sedaj hočejo Črnogorci pokazati, da znajo ceniti pridnost in pošteno delo. Poslednja leta zgradili so nad 60 kilometrov cest, izsekali gozde in naredili nove njive. Za vse to je pa treba strojev. V Pariz je knez potoval, da pridobi Črnogorcem nove trgovske zveze, nakupi novih ladij. Pogoji, katere stavi Lloyd, so pretežki in Črnogora mora si sama osnovati majhno parniško družbo, katera bode ustrezala njenim potrebam. Njegovo potovanje v Pariz je v tem oziru popolnem doseglo svoj namen. Mej drugim si je kupil parni plug in stroj, ki je velike važnosti pri gajenju cest. Naravno je, da je knez potoval še dalje, ko je že bil

beseda se priporoča po svoji novosti, nenavadnem in lepem glasu. Mnogo tujk pa razširja res samo lenoba ali pa znana človeška slabost, da se hoče kdo z njimi bahati. Taki slučajji so le primeri kulturne, večkrat tudi samo politične***) odvisnosti sploh; na to pa je treba pri kulturno-zgodovinskih preiskavah jako paziti.

Pojdimo k primerom!

Ozrimo se kratko na uplivanje tujih kultur na Nemce. Marsikaj so seveda že na svojem potovanju pobrali; ali to se naj samo omeni kakor tudi uplivanje Keltov, ki so nam zapustili mnogo imen, kakor Rhein in Donau in tudi nekaj drugih besed kakor reich in Reich.

Od Rimljanov so vsprejeli hitro po prvi do-tiki reči in izraze kakor Münze, Pfund, Strasse, Wein.

so se po takem potu z narodno nošo in domačo obrtnijo izgubila, pr. Kres III. 260, 261, 262.

*) Slovensko ljudstvo je seveda uradništvo in vse kar je z njim v zvezi tako nazivalo, kakor je čulo od svojih gospodarjev.

(Konec prib.)

v Parizu. Samo 60 ur je treba potovati do Peterburga, kjer se odgojujejo njegovi otroci. Vesel je bil, da vidi svoje otroke. Peterburški dvor pokazal mu je toliko prijaznosti, da ne more biti dosti hvaležen. Vračajoč se, moral se je ustaviti na Dunaji, ko se je že poprej malo mudil v Berlinu. O politiki Črnogore se razgovarjajoč, izrazil je knez nado, da bodo velevlasti priznavale njeno zmernost in miroljubje, katero je pokazala ob najnovejših zmešnjavah na Balkanu. Črnogora se je toliko brigala za balkanske dogodke, kakor bi se godili v Ameriki. Vse je ostalo mirno, tudi, ko njega ni bilo doma. Črnogora, ki se je leta in leta bojevala, da se je otresla tujega izesa, hoče sedaj živeti v miru. Kakor so Črnogorci že svetu pokazali svojo hrabrost, tako hočejo tudi svojo modrost. Odnosaji Črnogore z velevlastmi, s Turčijo in z drugimi balkanskimi državami so najboljši. Izvrstni so odnosaji z Avstrijo. Cesarjeva viteška blagohotnost je mnogo k temu pripomogla. Za njegove petindvajsetletne vlade se nikoli ni mogel resno pritoževati proti Avstriji. Knez pa tudi ve ceniti dobre razmere z Avstrijo, ki je Črnigori najbližja sosedka. On se nadeja, da tudi Avstrija zna ceniti korektno postopanje njegovo in njegovega naroda. Prepoved, da se iz Bosne in Hercegovine ne smejo izvažati konji, ni naperjena proti Črnigori. Črnogora ima sama dovolj konj, da bi jih še lahko izvažala. Na vprašanje, kak upliv bi imelo na Črnogoro, ko bi se začela kaka vojna na Balkanu, odgovoril je, da on od vojne neče nič slišati. Predobro pozna njene strahote in posledice. On se nadeja, da se ohrani mir. Ko bi se pa stvari kako zamotale, bode se Črnogora že hitro odločila, kaj ji je storiti, sicer jo pa sedaj brzojavna žica veže z njenimi mogočnimi prijatelji. Kralju srbskemu in njegovemu narodu vse najbolje želi. Njegova odkritosrčna želja je, da se kmalu sklene mej Bolgarijo in Srbijo mir. Goji pa on tudi simpatije do bolgarskega kneza, ki je pokazal toliko energije in osobne hrabrosti. Na to je sodelavec „N. Fr. Pr.“ vprašal kneza, če on misli, da Rusija ne bode pritrdila turško-bolgarskemu dogovoru, kakor so da posneti iz neke njegove izjave v Berlinu. Odgovoril mu je, da Rusija res ne more lakko priznati določbe, da bi bolgarska vojska morala pomagati Turčiji. Ta točka ni slovanska in se bode morala premeniti. Sicer pa Črnogora nema nič proti osoni uniji v Bolgariji. O zahtevanju in postopanju Grkov on na potovanju ne more soditi. To se mora blizu videti, da se more prav soditi. Nadalje je sodelavec Dunajskega lista vprašal, ali bode Črna gora ohranila svojo zmernost, ko bi vsi drugi dosegli kake koncesije. Knez mu je odgovoril, da je še vedno čas apelovati na velevlasti, ki bodo gotovo se ozirale tudi na Črnogoro. H koncu sta se pogovarjala o utisu, kakeršnega sta napravila nanj Dunaj in Berlin, in da je knez Bismarck, kakor je on videl, še čvrst in zdrav. Na Dunaji morda ostane knez črnogorski dlje časa, da stopi v zvezo z nekaterimi tvrdkami, kar zahtevajo njegovi reformatorski nameni za Črnogoro. Sicer je pa zavisno od tega, kakeršna poročila bode dobil od doma, kako dolgo ostane v avstrijske prestolnici.

„Novoje Vremja“ poroča, da se je v pribal-tijskih pokrajinah že uvel v ljudskih šolah ruski učni jezik. Sedaj nemška učiteljska pripravnišča neso več potrebna. V gimnazijah se bode za vse predmete uvela ruščina za poučni jezik, celo nemščina se bode poučevala z ruskim učnim jezikom. Na sred-njih šolah se bodo nastavljali le taki učitelji, ki so se izobrazili na ruskih vseučiliščih. Posledica tega bode, da se bode opustilo ali pa popolnem porusilo Derpsko vseučilišče.

Portugaljsko ministerstvo je dalo svojo ostavko. Vodji napredne stranke je kralj naročil sestaviti novo ministerstvo.

Ivan Zbogar.

Zgodovinski roman.

(Spisal Charles Nodier, poslovenil Jos. Kržišnik.)

XIII.

(Dalje.)

— Grozno je misliti, da se enakost, po ka-terej tako goreče hrepenimo in radi koje delamo prevrate, v istini nahaja samo v dveh stanjih člo-vekovih: v robstvi in v smrti.

— Če vidiš, kako se tolčejo narodi okrog kake ideje, kakor mravlje za slamno bilko, malo da ne bi umrl, tako te zmeša. Slamna bilka je vsaj nekaj, a jedna ideja ni nič.

— Če siromak krade bogatino, je to prav za prav, ako se ozremo v prvobitje stvari, le nekako izravnanje, nekako povračilo novčica ali kosa kriha iz tatovih rok v ukradenčeve roke.

— Najvišja stopinja svobode, do katere more priti narod, priborivši si suverenstvo, je pravo, da voli sužnjost po svojem vkusi.

— Velika ovira te ovira pri osvobajanju mest, namreč mesta.

— Pokažite mi mesto, panj bučel ali mrav-ljišče in pokažem vam robstvo; lev in orel sama sta kralja, ker sta samotarja.

Dopisi.

Iz Gorice 21. februarja. (Veselic.)
Pl. Sočebnan. — Gledališče. — Deklica zmrznila.) Naša čitalnica priredila je v soboto 20. t. m. v svojih prostorih ples, kateri se je z ozirom na število zbranih krasotic, na okusnost in čednost toalet, na živahnost v plesnji in pravo razmerje mej plesalkami in plesalci prav dobro ob-nesel. Tudi v družih ozirih ni našlo oko najstrogej-ših kritikov povoda opazkam in pomanjkljivostim. Želeti bi bilo torej, da bi se veselice tudi zanaprej v tem duhu nadaljevale.

Prihodnjo soboto priredi čitalnica domačo za-bavo, v nedeljo 21. t. m. pa podporno društvo v istih prostorih veliko besedo, za katero se že sedaj prav marljivo pripravlja. Običajni „veliki čitalnični ples“, ki se je navadno vršil na pustno nedeljo in je bil tudi letos že za isti dan naznanjen, preložen je na soboto 6. marca, da ne bi bil na potu veli-kemu bazaru z maškerado, ki bode v dan 7. marca in sicer v dobrodejni namen. S tem bode kolo pust-nih naših veselic končano, v postu prično besede.

V slovenskih krogih je vzbudilo občno radost odlikovanje našega rojaka Andreja Komela plem. Sočebnana o priliki njegovega upokojenja; kakor znano, imenovan je bil častnim majorjem. Nadejamo se, da se plemeniti naš rojak preseli v domovino, kjer bode nova in močna podpora našim državnim in narodnim težnjam.

Prepir mej Nemci in Italijani radi našega gle-dališča ni še ponehal. Odbor je sklenil, da bi nem-ško društvo imelo v njem igrati le do 15. t. m., a predsednik gledališča gosp. K. Ritter je znal stvar tako zasukati, da bodo igralci do 28. februarja tukaj, vsled tega so vsi odborniki odstopili. Sicer preti konec nemškim pred-tavam od druge strani. Podjetniku manjka denarja, radi tega so se igralci uprli in neso hoteli igrati. Nekatero predstave so bile sicer tudi v zadnjem času dobro obiskovane, a večkrat se tudi pripeti, da je več osob na odru, nego v drugih prostorih. Gg. Ritterji hočejo po sili nemško gledališče, a prevelika sila ni nikjer na svojem mestu; ne vemo, kaj je manj nečastno, da ni predstav ali da se vršijo taki prizori, kakor na posled.

Minoli teden beračila je po Kamjah deklica iz Malih Žabelj v Vipavski dolini. Pod večer iskala si je prenočišča v zgornjih hišah, a najbrže je zašla in po noči dalje tavela, dokler ni prišla pod Čaven, kjer sta jo dva Kamenca iz gozda gredoča zmrzno našla.

Iz Ptujja 22. febr. [Izv. dop.] Podpiralno društvo slovenskih vseučilišnikov v Gradci. — Do poslalo se nam je peto poročilo o delovanju in stanju podpiralne zaloge slovanskih vseučilišnikov v Gradci. Kratko je to poročilo, ali več nam pove, kakor nam je milo. Namen društva je, „uboge slovenske dijake na vsak način kolikor mogoče zdatno podpirati, di-jake, ki so poklicani biti nekdanj čvrsti in značajni voditelj našega naroda.“ Res blag namen, in ko-liko so slovenski narodnjaki v ta namen darovali?

H glavnici so doprinesli: Mariborska posojil-nica 50 gld., gg. dr. Srebre 10 gld., dr. Krek,

— Zlobnost je socialna bolezen. Naravni človek ni nič zlotvornejši nego kaka druga žival. Naobraženec hudi grozo ali usmiljenje. Preštejte nadstropja kake hiše in vspomnite se prilike o Ba-bilonu.

— Da imam socialno pogodbo v svojih rokah, promenil ne bi ničesar; raztrgal bi jo.

— Sad z drevesa izpoznanja dobrega in hu-dega je družba. Prvikrat, ko se je človek ovil z listjem, odel se je v sužnjost in smrt.

— Dva povse protivna nagona ima preprost človek: nagon, da ohranjuje zase in za svojo deco, in nagon, da ruši vse, česar si ga naučil ter mu velel. Družba je tedaj pokvarjena.

— Vse stvari božje so dovršene v svojem nameni in svojem cilji. Če bi družba izpolnjevala namero stvarstva, škorjanec ne bi nikoli vodil mla-dičev v zrelo žito, pripravljeno za žetev.

— Malo ljudij je, da jim ne strese srca ne-volja in bolest, zročim ponosnega leva, zaprtega v železnej kletki ter ponižno ližočega krvavečo roko redečemu ga gospodarju. Kaj mora misliti človek, gledajoč človeka?

— Da bi nejednakost menj žalila, stavili so jo vsi narodi na podstavo moralnih koristij ali so navezali nje početek na blage spomine ali posve-

prof. 5 gld., Levec, prof. 5 gld., Pirc, prof. 5 gld. dr. Simonič, vseuč. uradnik 5 gld., dr. Žižek v Gradci 5 gld., Urnik, kaplan 2 sld., Bradaška, ravnatelj 1 gld., vsi vkup 88 gld. — in za razdelitev so darovali: kranjski dež. zbor 200 gld., štajerski dež. zbor 150 gld. najst. kranjskih in štajerskih drž. poslancev, potem dr. Benjamin Ipavic, vsi vkup 60 gld., slednjič Val. Krisper v Ratečah pa pirja za 10 gld. — Na 68 prošenj se je dovolilo 329 gld., tedaj je prišlo na jedno prošnjo 4 gld. 88 kr.

To je tedaj darovala cela Slovenija za učečo se slovensko mladino na vseučil-lišči v Gradci! Ali to ni žalostno? Narodna inteligencija, to je steber, na kateri slovenski narod svojo sedanost, in svojo boljšo bodočnost opira. Če se se ta omaje, smo zgubljeni in potujčeni. Kje so tedaj naši duhovniki, narodni pravniki, medicinci, kateri so v svojih studijah večinoma sami podpore dobivali, kje naši drugi dostojanstveniki, in imoviti posestniki? Očital bi mi kdo: kje pa ostanete Vi v Ptujju, v Mariboru, v Celji, itd., da imate samo za druge svete, za se pa ne? To je kaj družega, kjer je gimnazija, kakor v teh mestih, ondu je vsak narodnjak primoran slovenske dijake obilno podpi-rati, z denarjem osobito pa s hrano, in mnogo na-rodnjakov se tukaj nahaja, kateri na teden 6, 8, 10 in še več dijakom obed davajo. To gotovo več znaša, kakor, če kdo podpiralnemu društvu v Gradci 10 gld. na leto podpore pošlje. Kjer pa teh razmer ni, tam naj bi se narodnjaki vzdržali ter darovali vsak po svoji moči. Qui cito dat, bis dat! Naj bi te vrstice ne ostale glas upijočega v puščavi!

Domače stvari.

— (Tiskovne pravde konec.) G. Anton Bercé, oziroma njegov zastopnik dr. Suppan, uma knil je sub praes. 20. februarja t. l. št. 1747 svojo tožbo proti našemu uredniku g. Železnikarju, kakor tudi proti g. Ivanu Borštniku, Gosp. dr. Suppan nam nasproti nema sreče. Trikrat nas je že tožil, a dvakrat je pred zadujim dejanjem pred porotniki tožbo umaknil, jedenkrat, v pravdi Jon kovi, pa je v Ljubljani in na Dunaji propal.

— (Imenovanje in premeščenje.) Gosp. J. Šetina, državnega pravdnika namestnik v Ljubljani, imenovan je državnim pravdnikom v Rudolfo-vem. — Gosp. dr. Ferjančič, državnega pravd-nika namestnik v Rudolfovem, premeščen je v iste lastnosti v Ljubljano.

— (Premeščenje.) C. kr. notar v Ajdov-ščini, Josip Koller, premeščen je v Poreč.

— (Trgovinska in obrtniška zbor-nica) ima danes zvečer ob 6. uri zvečer v mestni dvorani redno sejo. Dnevni red: 1. Zapisnik zadnje seje. 2. Volitev predsednika in podpredsednika. 3. Poročilo o volitvi poslanca v II. mejnarodni bro-darstveni kongres. 4. Poročilo o dopisu zbornice v Gradci, zadevajočem razširjenje določila § 78. a) obrtnega reda na vse v trgovinskih obrtih name-ščene ljudi. 5. Poročilo o tom, da bi se check- in clearing- promet razširil tako, da bi služil pri pla-čevanju colnine. 6. Poročilo o ulogi fabrikantov žga-nih opojnih pijač in octa za odpravo mnogih za-

čena sporočila. Ni se še našlo tako popačeno za-konodavstvo, da bi priznavalo v svojih uredbah novčno plemenitaštvo. Kedar pridemo do tega, ži-velo se bode prijetno, ker vse se bode končalo.

— Zelo poniževalno je za njih vrsto, da sužnji niso nikoli v manjšini v človeški družbi. Kaj bi bilo treba tedaj storiti, da se zamem slabo mesto z dobrim, ko imajo moč in večino.

— Jako lahko je uveriti človeka, da zavis od človeka vsled nekega skrivnostnega prava, osno-vanega na neznan naslov. A kako mu razbistriti, kar je istina, da je njegovo zavisnost rodila sama samcata nejednakost v prastarej razdelitvi zem-ljišča, o kojem se more vsak čas razvneti zopet prepir?

— Bučelni panj ne spada sršenom, a cvetice na polji spadajo vsem vzdušnim mrčesom. Jedina neželna svojina posamičnikova je njegova pridnost.

— Je-li res, da večina evropskih vladarjev misli katastrovati zemljo? Bodi si.

— Osnovljati dandanes monarhije, zelo je po-milovalno.

Nisem bil osupnen videč samotarjevo celico poluzakrto v pepeli ognjenikovega žrela; a da kak vladar misli vzgraditi svoj prestol v njega sredi, ne svetujem mu! (Dalje prih.)

prek. 7. Poročilo o ulogi glavnega odbora c. kr. kmetijske družbe na Štajerskem, da bi se podpirala prošnja za povečanje uvoznine od loja in živalskih masti. 8. Poročilo o prošnji za dva somnja z blagom in živino v Černomlju. 9. Poročilo o prošnji za dva somnja s živino v Kovlerjih. 10. Poročila o prošnjah obrtnikov, da bi smeli obrti nastopiti, akoravno nimajo postavnih svedočb.

— (Gosp. Gjurjo Nedelković,) rodome Črnogorec, operni pevec (1. bariton) priredil nam je večer zvečer glasbeno večerno zabavo, za katero smo mu prav hvaležni. Večino sporeda, 5 točk namreč, izpolnil je gospod koncertant sam. Pel nam je arije iz oper „Trovatore“, „Ernani“, „Car in tesar“, Stankovičovo „Pesen brodarja“ in „Kje dom je moj?“ Gosp. Nedelković ima jako sonoren in krepek glas, peva pa z velikim občutkom, s finim nijansovanjem in sploh z ono spretnostjo, ki jo daje izvrstna šola in mnogoletno pevanje. Ob sebi se umeje, da je vsaka pesen izzvala navdušeno priznanje, katera se je pri tolikrat čuveni pesni „Kje dom je moj?“ celo pomnožilo, ker jo je gosp. koncertant res izborno pel in nas iznenadil z novo kitico. Gospod Nedelković ni samo odlični pevec, ampak tudi iskren Slovan, ki je zaradi svojega slovanskega mišljenja že marsikaj prestal. Zatorej smo obžalovali, da večeraj ni imel toliko poslušalcev, kakor bi se bilo spodobilo. Ker čujemo, da bode g. Nedelković priredil še jeden koncert, opozarjamo narodnjake, da pri tej priliki zamudo popravijo. Slovanom v Trstu, kamor pojde g. Nedelković čez par dni, ga pa že naprej najtopleje priporočamo. Druge točke sporeda izvajal je četverspev čitalniškega pevskega zbora (gg. Pribil, Pelan, Štamcar in Dečman). Dasi so ti gospodje prejšnji dan sodelovali pri veselici v Borovnici, bili so vender čilih glasov kakor sicer in peli so vse točke z običajno preciznostjo ter stekli si veliko pohvale.

— (Slov. delavsko pevsko društvo „Slavec“) priredi prihodnjo nedeljo t. j. 28. t. m. v zimskem salonu pri Kozlerji „pevski večer“ s plesom, z jako zanimivim sporedom, katerega priobčimi pozneje. — Pustni torek pa veliko maškarado v prostorih tukajšnje čitalnice.

— (V Bleški okolici) prikazala se je pretečeni teden pasja kuga. Brez razločka po dnevi in po noči davi smrtni angelj Izrael zveste štiro-noge varuhe človeškega imetja. Smrt nastopi tako nenadoma hitro, da se ne da dopovedati. Zdrav in vesel skače okolu, kar ga popade kakor krč, pa ne krč, in za nekaj trenutkov je po njem. Ne bilo bi napačno, ko bi kak zvedenec prišel gori, nemara bi se mu posrečilo znanost obogatiti z rešitvijo tega najnovejšega problema v dosedaj znanih boleznih. Vse trepetaj, da bi se goved in konj ne prijelo. Kaj tacega nas varuj Bog in sv. Valentin.

— (Razstava konj.) V rotundi na Dunaji priredili bodo konjerejci od 8. pa do uštetega 16. maja t. l. razstavo konj. Ob jednom razstavili bodo obrtniki razne vozove, kakor tudi razno konjsko opravo.

— (Vabilo) k podružničnemu zboru društva sv. Cirila in Metoda, ki se bo vršil v nedeljo, dne 28. t. m. ob 4. uri popoldne v gostilni gospoda J. Hausenbichlerja v Žalci s sledečim dnevnim redom: 1. Vsprejem novih udov. 2. Prečitanje potrjenih pravil. 3. Volitev načelnštva. 4. Nasveti. K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno

začasni odbor.

— (Vabilo) k veselici, katero priredi bralno društvo „Sloga“ v Šentvidu nad Vipavo dne 28. februarja l. 1886. s tem le sporedom: 1. Hrabroslav Volarič: „Slovenca dom“, poje moški zbor; 2. Eisenhuth: „Na straži“, poje kvartet; 3. Igra „Garibaldi“, gluma v jednom dejanju; 4. A. Hajdrich: „Slovo“, poje kvartet; 5. Tombola; 6. Ples. Začetek ob 6¹/₂ uri zvečer. Ustoppina za neude 30 kr., za ude 20 kr. Ustoppina k plesu 50 kr. K obilni udeležbi najuljudneje vabi odbor.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Beligrad 23. februar. Garašanin pooblastil je Mijatovića, naj predlaga, da bode mirovno pismo imelo samo jeden član, namreč: da se zopet napravi položaj, kakeršen jo bil pred napovedbo vojne v 14. danu novembra.

Pariz 23. februarja. Princ Napoleon poslal je zbornicama pismo, v katerem pravi, da zakon o iztiranju princev pravosodstvo s policijo nadomestuje ter Napoleonovce meša z

njihovimi sovražniki, z Burboni. On da priznava republiko, kot posledico splošnega glasovanja, a sedanja republika ni družega, nega oligarhija. Treba jo preosnovati. Narod naj si voli načelnika.

Dunaj 22. februarja. Poljskim listom se z Dunaja piše, da bode trgovinski minister o Veliki noči odstopil in da bode najbrže sekcijski načelnik Wittek njegov naslednik.

Peterburg 22. februarja. „Sviet“, glasilo Komorova, objavlja Petra Karadjordjevića proglas, izdan v Genovi v 1. dan januarja, v katerem pretendent pozivlje Srbe, naj se osvobode sedanjega gospodarstva, katero Srbijo uničuje. Proglas končuje s ponudbo kneževu, da bode takoj deželi na razpolaganje kadar dojde pravi čas.

Olomuc 22. februarja. Pri prepeljavanju kazencev zdrsnil je voz na visokem ledenem griču in se zatočil nizdolu. Kaznenci, ki so bili uklenjeni, in žandar, ki jih je spremljal, so težko ranjeni.

Ala 22. februarja. V Avesi, vasi blizu Verone, zbolela je neka perica, kakor vse kaže, za kolero. Tudi v Veroni bilo je več enakih slučajev s smrtnim izidom.

Poslano.

Velemenem gospodu Danilu Majaron-u, doktorantu prava,

na Dunaji.

Vašej inicijativi in Vašemu zvestemu in požrtvalnemu zastopanju naše dotične prošnje pristoji zasluga, da je slavno ravnateljstvo južne železnice uvedlo vlak št. 119 tudi za osobni promet. S tem je prebivalstvu mej postajo Št. Peter in Ljubljano dana neprecenljiva prometna olajšava in korist, in podpisani spolnjujemo le prijetno dolžnost, ko Vam, velecenjeni gospod, za Vaše prezasluzno delo po tem potu izrekamo v imenu zastopanih naše zahvalno priznanje.

Županstvo v Postojini, dne 8. februarja 1886.

F. Vičič.

Županstvo v Planini, dne 10. februarja 1886.

Anton Kovše.

Županstvo v Cerknici, dne 11. februarja 1886.

Fr. Šerko.

Županstvo v Dolenjem Logateci, dne 12. februarja 1886.

Mullay.

Županstvo v Gorenjem Logateci, dne 16. februarja 1886.

Mat. Milave.

Županstvo na Vrhniki, dne 16. februarja 1886.

P. Lenassi.

Županstvo v Borovnici, dne 18. februarja 1886.

Borštnik mesto župana.

Zahvala.

Vsem, kateri so pripomogli, da se je plesna veselica 20. t. m., ki je bila na korist „Narodnemu Domu“, v vsakem oziru izborno zvršila, posebno pa sl. čitalnici Ljubljanski za brezplačno prepustitev dvorane, blag. gospodu F. X. Souvan-u, ki je blagovoljno prepustil jedno svojih sob za restavracijo, dalje prodajalcama ustoppnic, gg. H. Turk-u in M. Soss-u, zadnjemu tudi in pa gospodu A. Jelocnik-u za izvrstno aranžiranje četvork izreka najtoplejšo zahvalo (104) **kegljaka zaveza „Edinost“.**

Umrli so v Ljubljani:

17. februarja: Josip Kavčič, mizar, 65 let, Kravja dolina št. 20, za vodenico.

18. februarja: Mihajl Jenko, delavec, 41 let, Dunajska cesta št. 8, za jetiko.

19. februarja: Hedvika Welzig, umirovljenega stotnika hči, 7 let, Karlovska cesta št. 15, za vnetico možganske kožice. — Janez Jenko, delavec, 35 let, Poljanski nasip št. 50, za jetiko.

20. februarja: Anton Bečan, krojač, 35 let, Ulice na grad št. 12, za krvavenjem pluć. — Helena Mlakar, gostija, 72 let, Karlovska cesta št. 24, za prso vodenico.

21. februarja: Amalija Jeraj, hišnega posestnika hči, 9 let, Karlovska cesta št. 11. — Matija Kalan, hišni posestnik, 64 let, je bil na železniški progi poleg Činkljeve tovarne povožen. — Marija Navinšek, krojačeva hči, 11 mes., Poljanska cesta št. 18, za jetiko.

V deželnej bolnici:

18. februarja: Jakob Škerl, delavec, 27 let, za jetiko.

19. februarja: Andrej Leben, gostač, 79 let, za plućnim edemom.

Tujci:

22. februarja.

Pri stenu: Braun z Dunaja. — pl. Goldenstein iz Gradca. — Perlgrund iz Budimpešte. — Schwarz iz Trsta. — Praun iz Ljubljane. — Joahim z Dunaja.

Pri mizici: Nedelković, Marelj, Lennais, Pollak z Dunaja.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
22. febr.	7. zjutraj	738-77 mm.	0°6' C	sl. svz.	obl.	1-30 mm.
	2. pop.	739-44 mm.	3°0' C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	740-40 mm.	1°4' C	sl. jvz.	obl.	snega.
Srednja temperatura 1°7', za 2°0' nad normalom.						

Dunajska borza

dne 23. februarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo)

Papirna renta	86	gld.	20	kr.
Srebrna renta	86	"	80	"
Zlata renta	113	"	75	"
5% marcna renta	102	"	10	"
Akcije narodne banke	870	"	—	"
Kreditne akcije	299	"	20	"
London	126	"	35	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	10	"	02 ¹ / ₂	"
C. kr. cekini	5	"	96	"
Nemške marke	61	"	85	"
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	128	"
Državne srečke iz l. 1864	100	gld.	172	90
Ogrska zlata renta 4%	104	"	20	"
papirna renta 5%	95	"	35	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	"	—	"
Dunava r. g. srečke 5%	100	gld.	116	75
Zemlj. obč. avstr. 4 ¹ / ₂ % zlati zast. listi	126	"	50	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	116	"	50	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	107	"	—	"
Kreditne srečke	100	gld.	177	50
Rudolfove srečke	10	"	19	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	"	115	75
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	205	"	—	"

Zahvala.

Svoj gospodi znancem i prijateljem, koji do hladnog groba sprovedoše moju nezaboravnu

LUDMILU,

izričem ovim mojim najtopliju zahvalnost.

Ilirska Bistrica, 21. februarja 1886.

(109)

Fran Bachmann.

HOTEL „PRI MALIČI“.

Danes v torek 23. februarja zvečer ob 8. uri

III. koncert z aeolskimi gosli

bratov **SZABÓ** (108)

iz koncertne dvorane Budepeštanske razstave.

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani

prodajajo se

Jurčičevi zbrani spisi

po nižani cen.

- 1. zvezek:** Deseti brat. Roman.
- 2. zvezek:** I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljičice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovenca ali črtice iz mojega življenja.
- 3. zvezek:** I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutorvske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrban Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlóska sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
- 4. zvezek:** I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojnjce. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dya brata. Resnična povest.
- 5. zvezek:** I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmetskega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.

Zvezek po 60 kr.,

eleg. vezan po 1 gld.

Pri vnanjih naroči-

lih velja poštnina

za posamični neve-

zani zvezek 5 kr.,

za vezani 10 kr.

Dijaki

dobivajo Jurčičeve

„Zbrane spise“ po

50 kr. izvod, ako

si naročé skupno

najmanj deset iz-

vodov.

Prodajajo se v

(83-7)

„NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani,

Kongresni trg,

Gledališka stolba.

Kri čistilne kroglice

so se vselej sijajno osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, glavobola, navalu krvi, otrpnenih udih, skazenem žetodei, pomankanju slasti do jedij, jetrnih in obistnih boleznih, in presegajo v svojem učinku vsa druga v reklamah toliko proslavljena sredstva. Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja jedna skatlja samo 21 kr.; jeden zavoj s 6 skatljami 1 gld. 5 kr. — Manj kot jeden zavoj se s pošto ne razpošilja. — Prodaja (650-17)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.